

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Amadeu Cuito a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/amadeu-cuito> >

Amadeu Cuito

Qui sóc i per què escric

Amadeu Cuito

Sóc un bon lector, o almenys un lector que llegeix bastant. I com passa a molta gent que li agrada llegir i té un gust prou definit, arriba un moment que tu també vols provar-ho.

És allò que diu Proust de la lectura, de les seves limitacions, fins i tot del seu caràcter enganyós i que si et porta al llindar de la vida espiritual, no la constitueix pas. D'allà les ganes de fer un pas més. Jo ja ho havia intentat diverses vegades, en francès -cosa que és natural perquè és la llengua en què em vaig educar. Vaig escriure algunes coses, però a mi mateix em sonaven malament. I llavors vaig abandonar-ho. Al cap d'un temps de viure aquí, quan ja estava més immers en la música de la llengua, vaig dir-me: "ai per què no ho provo en català?". Vaig començar escrivint coses diverses, tot i que em costava, i encara em costa, escriure en català -no sóc un escriptor espontani, reescric obligat pel poc domini que tinc de la llengua. I quan en vaig tenir escrites unes quantes, d'algunes vaig dir: "d'això no me n'avergonyeixo". I aleshores vaig utilitzar alguns trossos d'una cosa molt més llarga que havia fet i que s'havia disseminat en moltes direccions, i vaig anar reduint, reduint, fins que em va sortir aquest llibre.

Jo, que he estudiat economia, estic absolutament convençut que per entendre realment com funciona un país, s'ha de llegir la seva literatura. [...] La memòria que jo tenia d'aquest país era una memòria parcial i molt fragmentada. I havia de llegir llibres sobre la seva història per entrar-hi, per retrobar-lo. Però sempre he desconfiat de la història. La història, per molt objectiva que vulgui ser, sempre s'escriu a partir dels relats dels grans militars, els polítics, els homes d'estat, tots els que creuen fer-la. Desconfio especialment dels que busquen arguments en la història o dels que pretenen haver-ne descobert el sentit. Crec que la història no en té, de sentit. Tot pensament que pretén haver-ne trobat un ha desembocat en experiments luctuosos. Per a una persona de la meva generació, és bastant natural desconfiar d'aquesta gent.

"L'absència és sempre una font d'inspiració". Sempre he pensat que aquesta frase de Mallarmé és una de les claus de l'expressió literària. Com en el cas de Kafka. El que és absent és el que té força en el relat. En tota la literatura de Kafka només n'hi ha un, d'argument. I és per això que finalment no n'hi ha cap, perquè sempre és el mateix. Contra l'argument, contra la història, crec que el poder evocatiu de la llengua és el que pot, a partir dels elements dispersos i contradictoris de la realitat, reconstruir-ne una en la qual es pugui creure. Ja ho deia Proust, en una frase famosa que sempre tinc present: "*La vraie vie, la vie réellement vécue, c'est la littérature*" [la vida vertadera, la vida realment viscuda, és la literatura]. Però és clar, tot això són idees literàries, i l'altra cosa és posar-se a escriure. I jo de fet no sóc un escriptor, sóc una persona que s'ha posat a escriure, però que no s'hi ha dedicat ni s'ha guanyat la vida escrivint. Jo he tingut ganes d'escriure, m'apassiona escriure, però d'aquí a ser un escriptor...

La literatura catalana l'he llegit ja a partir d'una certa edat. Cosa que no és el cas de la literatura francesa, o de l'americana, que vaig llegir d'adolescent. En la meva adolescència, hi ha poc català literari -a part de [Verdaguer](#) i de [Carner](#), que es recitava a casa. Després, als disset o divuit anys, vaig llegir [Pla](#), algunes coses de Gaziell, i [Sagarra](#) -perquè Sagarra escrivia a *Mirador*. Però això no

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Amadeu Cuito a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/amadeu-cuito> >

és entrar realment en una literatura determinada. La veritat és que, fins i tot afegint-hi els anys posteriors, no he llegit gaire literatura en català. *Solitud*, per exemple, la devia llegir quan ja tenia quaranta anys. La gran majoria del que he llegit, ho he llegit en francès, en anglès, o en traduccions al francès. Però vaig tenir una enorme sorpresa quan vaig llegir Plató en català. Va ser un vertader descobriment. Em trobava a casa. No tant, quan vaig llegir l'*Odíssea*, perquè vaig trobar la traducció d'en [Riba](#) un pèl amanerada, però en qualsevol cas infinitament superior a la famosa versió francesa de Victor Bérard! Però quin plaer llegir el Plató, i el Virgili, de la Bernat Metge. El català té la virtut de no ser una llengua cristal·litzada, és una llengua més arrelada a la cosa quotidiana; no és tant de laboratori.

Ara fa poc he descobert la *Bíblia*, que des del punt de vista literari és realment una obra mestra, infinitament superior a l'*Odíssea*. Parlo de l'Antic Testament, que he llegit en la traducció de Montserrat. Magnífica. Quin goig! I en canvi en francès... Totes les llengües arcaïques resulta que, en català, a mi em sonen millor. D'una manera que fins i tot em sorprèn. La relació amb la llengua és realment una cosa estranyíssima.

Ara ja fa uns anys que tracto de llegir el que es publica en català; m'interessa saber el que es fa, però potser hi arribo una mica tard. Hi ha una cosa que pertorba la meva percepció del que es publica en català. Quan algú escriu un llibre, encara que sigui el seu primer llibre, ha d'haver passat a través de la literatura. Pot intentar fer una cosa diferent, però no pot prescindir del que té al darrere. No crec que existeixi el talent espontani -bé, a vegades n'hi ha que surten, com aquest Houellebecq, que se suposa que és genial, però que no ha passat a través de res, i no hi retrobes res. I el que es publica en català no sé a través de què ha passat, perquè no conec prou la literatura catalana.

[...] Sempre hi ha autors que t'agraden més que altres, però encara no n'he trobat un que es converteixi en autor predilecte. Em passa el mateix amb la literatura francesa. Un amic meu, que era editor de Grasset, deia que Proust ha estat "*le fossoyeur du roman*", l'enterramorts de la novel·la. És cert que el model tradicional, després de Kafka, Joyce i Proust, ha entrat en crisi. A més, a la novel·la li ha sortit una competència formidable, que és el cinema i la televisió. La literatura continuarà existint, però a tot arreu s'orienta per altres camins. Per exemple, què és el que escriu Magris? És història, és novel·la, són records? Què és?

Fragments de l'entrevista realitzada per **Josep M. Muñoz**, publicada a [L'Avenc](#), núm. 327 (setembre 2007).

Biobibliografia

Biografia

 WEB: A la Hiperenciclopèdia

<http://www.encyclopedia.cat/EC-GEC-0520738.xml>

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Cuito+Amadeu&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Amadeu Cuito a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/amadeu-cuito> >

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=cuito%2C+amadeu&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SCuito+Amadeu|Orightresult|U1?lang=cat&site=pearl>

WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Cuito%20i%20Hurtado%20Amadeu&sc=1&ln=ca>

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Cuito%2C+Amadeu&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

PDF: "La línia d'ombra"

Ressenya de Josep Maria Ripoll sobre *Contes d'un carrer estret a l'Avui* (04/01/07).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av07029.pdf>

PDF: "Parla, memòria"

Josep Maria Ripoll ressenya *El jardí sense temps a l'Avui* (23/09/04).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av03242.pdf>

Diversos

WEB: Cuito a Converses

Jordi García Soler parla amb l'autor sobre la seva trajectòria literària. Al programa *Converses de Catalunya Ràdio* (21/08/08).

<http://www.catradio.cat/reproductor/audio.htm?ID=273151>